Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 108/2017

SN ('l-ilmentatrici')

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C2833) ('BOV' 'il-provditur tas-servizz' jew 'il-Bank')

Seduta tat-12 ta' Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment li qed isir kontra l-Bank of Valletta p.l.c. ('provditur tas-servizz', 'BOV', jew 'il-Bank') li jittratta l-investiment fil-La Valette Multi Manager Property Fund ('LVMMPF' jew il-'Property Fund' jew il-'Fond').

L-ilmentatrici sahqet li kellha xi flus il-bank li ghalqu u riedet iggeddidhom, u giet offruta u mhajra mill-iskravana tal-Bank sabiex tinvestihom fil-LVMMPF. Hi giet infurmata li *"… dan kellu return tajjeb u kien fund b'sahhtu biex wiehed jinvesti fih."*[1]

Hi sahqet li l-investiment sar dakinhar stess minghajr ma nghatat ic-cans li tahsibha u tara xi prospett. Aktar tard saret taf li dan il-Fond kien iktar tajjeb ghal nies b'esperjenza fl-investiment u ghal nies li jifhmu fl-investiment tal-bini.

L-ilmentatrici stqarret li hi kien minghaliha li kienet qed tiddepozita f'post sigur, li meta jaghlaq iz-zmien jaghtuha lura s-somma li tkun investiet. Sahqet ukoll li bhala *shareholder* tal-BOV dejjem hadmet maghhom u kellha fiducja fihom, izda thoss li f'dan l-investiment kienet imqarrqa.

---

[1] A fol. 6

F'Mejju 2011, l-ilmentatrici stqarret li *"… kelli investiti 37162 euros minnhom gejt moghtija 75% jigifieri s-somma ta' 27871 euros",*[2] u, ghaldaqstant, qed titlob li tinghata lura s-somma ta' €9,291 u l-interessi fuqhom.

Ra r-risposta tal-provditur tas-servizz fl-intier taghha li essenzjalment qieghda f'dan is-sens:

L-ilmentatrici identifikat lill-BOV bhala l-provditur tas-servizzi finanzjarji li kontrih dan l-ilment tressaq. Imkien ma jirrizulta mill-ilment li l-ilmentatrici ressqet dan l-ilment ukoll kontra BOV Asset Management Ltd. (gja' Valletta Fund Management Ltd) (C18603) ("**BAM**"). Ghaldaqstant, BAM m'hijiex f'pozizzjoni li tirrispondi ghal dan l-ilment odjern stante li imkien fl-ilment odjern ma giet identifikata bhala l-parti li kontriha tressaq dan l-ilment. Ghal dawn ir-ragunijiet, l-esponent jissottometti li kwalunkwe decizjoni tas-Sinjurija Tieghu l-Arbitru m'ghandhiex torbot lill-BAM, u in generali lil hadd hlief lill-ilmentatrici u lill-BOV.

L-esponenti jirrispondu illi t-talbiet tal-ilmentatrici ma jistghux jintlaqghu ghar-ragunijiet segwenti kif ser jirrizulta f'aktar dettall f'din ir-risposta:

1. Illi in linea preliminari is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità o meno tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem ghandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;

2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante li jirrizulta li l-ilmentatrici naqset milli tikkomunika s-sustanza tal-ilment lill-Bank u ma tatx lill-Bank opportunità ragonevoli sabiex jittratta l-ilment qabel ma ressqet l-ilment *de quo* quddiem l-Arbitru, u dan *ai termini* tal-artikolu 21(2)(b) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu qabel xejn jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li ghandha s-setgha

[2] A fol. 7

ta' sentenza li ghaddiet in gudikat.[3] Minghajr limitazzjoni ghall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu w vessatorju *ai termini* tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' BOV stante illi s-Sinjurija Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";

5. Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost, BOV m'huwiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;

6. Illi in linea preliminari wkoll, u minghar pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatrici la ghandha d-dritt u lanqas l-interess guridiku li tippromwovi dawn l-istanzi stante li bieghet u ttrasferiet d-drittijiet kollha taghha inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat, u allura ma tistax illum tezercita dritt li m'ghadux taghha stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimat BOV, u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fondamentali tal-intimat BOV li jgawdi l-proprjetà tieghu;

7. In linea preliminari ukoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-ilment huwa preskritt:

   (i) Kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-l-ilmentatrici ittransigiet mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

   (ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatrici msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbilità *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u kwalunkwe talba msejsa fuq xi kuntratt hija preskritta *ai termini* tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

8. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatrici giet klassifikata bhala *"experienced investor"* minn *Marccus Partners and*

[3] Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta

Mazars Group skont l-*Independent Review* li tqabbdu jaghmlu mill-MFSA. Ghalhekk l-ilmentatrici ma kenitx eligibbli ghal ebda pagament addizzjonali, kif spjegat f'aktar dettall fil-parti C ta' din ir-risposta.

9. Fil-mertu wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalunkwe kaz l-ilmentatrici ma sofriet ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatrici ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;

10. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssopportati mill-ilmentatrici.

Sema' lill-partijiet u ra l-*affidavits* taghhom

Ra l-atti l-ohra tal-kaz

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u Fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-La Valette Multi Manager Property Fund, sottofond tal-La Valette Funds SICAV p.l.c. (SICAV). Apparti l-involviment tal-La Valette Funds SICAV p.l.c., il-Valletta Fund Management Ltd.[4] (VFM) u l-BOV kienu rispettivament il-*Manager* tal-amministrazzjoni generali tas-SICAV u tal-Fond filwaqt li l-BOV gie inkarigat bhala *Custodian* tas-SICAV u tal-Fond.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. Insight Investment Management Ltd. kienu ingaggati mill-VFM bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jinvestu l-assi tal-Fond.

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund* (*PIF*) lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma'

[4] Skond ir-Registru tal-Kumpaniji, b'effett mit-22 ta' Novembru 2016 "Valletta Fund Management Limited" saret tissejjah "BOV Asset Management Limited".

investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-*Branches* tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients.* Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond referut fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l- '*Property Fund jew LVMMPF*'.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjetà biex jiggarantixxi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjetà.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hareg il-provditur, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is a maximum of 100% of their respective net assets."[5]

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investiment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa '*Side Pocket*' u '*Main Pool*' li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom *"it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issospendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi*'', filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu *"l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta' likwidità u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabbilixxi valur kredibbli."*

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares.*

[5] Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-*text* kollu ta' din id-decizjoni bhala '*Investment Restriction (v),* fil-qosor *IR(v)'*

Il-Malta Financial Services Authority (MFSA), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista' taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejjin inkjesti mill-MFSA li kien ghadhom ma gewx konkluzi, Il-BOV ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta[6] sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond bil-prezz ta' €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta' Mejju 2011,[7] u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta' Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista' jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F'ittra li baghat il-BOV lill-investituri[8] inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta' Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artiklu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta' kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investiment fil-Fond.[9]

Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

---

[6] Referuta fit-test kollu ta' din id-decizjoni wkoll bhala 'l-Offerta'.
[7] Ittra mibghuta mic-*Chairman* tal-BOV f'isem il-Grupp BOV datata 26 ta' Mejju 2011
[8] *Ibid.*
[9] *Media Release* 3/11/2011

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provditur tas-servizz kien investa l-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investiment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta Gunju 2011,[10] li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospetti Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospetti Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu *"of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business";*[11]

ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' *"due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders";*[12] li l-BOV ma kellux procedura tajba *(proper procedures)* sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u Insight fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, *"managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders"*;[13] li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-*records* tieghu.[14]

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.[15]

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment*

[10] *Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.*
[11] *Ibid.* p 8
[12] *Ibid.* p 9
[13] *Ibid.*
[14] *Ibid.* p 10
[15] *Ibid.*

Restriction (v) u, ghalhekk, *"having therefore fallen short of the level of care and diligence required"* u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghaliha u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-Insight li kien is-*Sub-Manager*.[16]

L-MFSA immultat lill-VFM is-somma ta' €149,821.

Il-BOV hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-MFSA. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorrenza kbira ghall-Offerta u, flimkien mal-VFM, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund,* l-MFSA hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-Offerta.

L-MFSA sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' '*misleading information'* lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.[17]

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni gie irtirat mill-BOV minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-MFSA, l-Offerta ma kinetx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-MFSA obbligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qaghda finanzjarja taghhom qabel ma investew fil-*Property Fund.*

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,[18] l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost

---

[16] *Ibid.* p. 8-9

[17] *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

[18] Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-*Chairman* tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: *BOV vs MFSA*

affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala '*experienced investors'* u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala '*experienced investors',* bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' Mazars, li r-rapport taghhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.[19] L-MFSA ghaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-Mazars.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz ghal min jaccettaha, *(in full and final settlement*), xorta wahda ghamel hlasijiet lil diversi investituri skont il-kriterji li stabbilixxew il-Mazars.

Il-Bank of Valletta, f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom "*l-esperjenza*" jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' '*Execution Only'* ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Ghadd ta' investituri fethu kaz quddiem l-Arbitru sabiex il-kaz taghhom jigi ikkunsidrat minnu.

Eccezzjonijiet Preliminari:

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza, l-ewwel, it-tielet u r-raba eccezzjoni fis-sens li l-Arbitru m'ghandux jisma' dan il-kaz ghaliex m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal-BOV l-ilmentatrici mhix 'klijent eligibbli'.

L-Arbitru ser jittratta dawn it-tlett eccezzjonijiet flimkien.

[19] *Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013*. Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità: https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legizlatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,[20] l-Arbitru ghandu l-kompetenza li "*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji*." M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li *"jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli."* L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun "*klijent eligibbli"* u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun "*provditur tas-servizzi finanzjarji"* skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

"Klijent eligibbli" huwa definit bhala: "*klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji."*[21] L-istess Artikolu jipprovdi li "'*klijent' ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza."*

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

"'*provditur tas-servizzi finanzjarji' tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort'ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal*

[20] Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555
[21] Kap. 555, Art. 2

servizzi ta' investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni…"[22]

L-ilmentatrici odjerna hija klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provditur tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta' servizz li jaqa' taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief ghal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista' jisma' kazi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u "*jista' jaghti rimedju pekunjarju ghal kull ilment sa massimu ta' €250,000."*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghid il-provditur tas-servizz, allura kieku kien jaghmel hekk, imma dan il-legizlatur m'ghamlux.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatrici hija klijent eligibbli u tista' tressaq l-ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tieghu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal l-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jaghmel referenza ghal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri, (taht xi kwalità jew ohra), servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz huwa kumpanija li tahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huwa soggett ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc,* li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

---

[22] *Ibid.*

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012,[23] fejn ghamlitha cara li l-BOV kien suggett ghall-*guidelines* applikabbli qabel l-2017 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi[24] li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatrici u l-provditur tas-servizz m'hijiex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.[25]

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,[26] u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhetx tranzazzjoni bejn il-provditur tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu.

Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

---

[23] *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund*

[24] Kap. 555, Art 19(3)(c)

[25] Kap. 378, Art. 47(B)

[26] Dan il-kaz jinsab fuq il-*link:* *https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf*

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatrici u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista jkun b'mod '*ekonomiku u mhaffef',*[27] qieghed jaghmel referenza ghal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,[28] u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, ghandhom jghoddu wkoll ghal dan il-kaz.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad dawn l-eccezzjonijiet u ser jiehu konjizzjoni tal-kaz.

Dwar l-eccezzjoni numru 2, jigifieri li l-Arbitru m'ghandux jiehu konjizzjoni tal-kaz ghax ma inghatax pre-avviz *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(b) tal-Kap. 555, il-provditur tas-servizz ma gab l-ebda prova biex jissostanzja din l-eccezzjoni. Anzi l-ilmentatrici xehdet fl-*affidavit* taghha li hija kienet ghamlet ilment u l-BOV kien irrispondiha ghall-ittra taghha.[29] Tajjeb jinghad li dan l-Artikolu tal-Ligi ukoll irid jigi interpretat fil-kuntest li fih sehhew il-fatti.

Dwar dan l-investiment fil-LVMMPF, kien hemm saga shiha kif imsemmi fil-parti preliminari ta' din id-decizjoni: il-Bank kien jaf x'inhuma l-ilmenti tal-ilmentatrici, u li kieku hass li kellu jindirizza l-ilment taghha, kellu kull okkazjoni jaghmel dan. Dan l-Artikolu tal-Ligi huwa intenzjonat sabiex provditur tas-servizz jinghata opportunità ragonevoli sabiex jipprova jasal mal-ilmentatur ghall-beneficcju taz-zewg nahat u sabiex il-kaz jigi rizolt kemm jista' jkun malajr minghajr ma jinbdew proceduri ghalxejn quddiem l-Arbitru.

F'dan il-kaz jirrizulta li l-Bank kellu kull opportunità li jasal mal-ilmentatrici izda dan ma sehhx. Ukoll, matul il-kaz quddiem l-Arbitru, l-provditur tas-servizz kellu din l-opportunità u kellu kull opportunità li jiddefendi ruhu kif, fil-fatt, ghamel.

Ghal dawn ir-ragunijiet din l-eccezzjoni qieghda wkoll tigi michuda.

Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur

[27] Kap. 555, Art 19(3)(d)
[28] Dan il-kaz jinsab fuq il-*link*: https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf
[29] A fol 89; 12

Dwar l-eccezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur, l-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghaliex jidher evidenti li l-BOV biegh lill-ilmentatrici l-prodott u l-ilmentatrici hija gustifikata li taghmel l-ilment kontra min bieghelha l-prodott. Il-BOV dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatrici u, ghalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kuntradittur.

Eccezzjoni li l-Ilmentatrici m'ghandhiex interess guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatrici, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatrici ghandha interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li ghamlet jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghaliha u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandha interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba hija 'klijent eligibbli' skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, hi ghandha d-dritt tressaq l-ilment taghha quddiem l-Arbitru.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222, 2153, u 2156 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artiklu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatrici huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li:

"Meta l-ligi f'xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta' interdizzjoni, jew nuqqas ta' età, taqa' bil-preskrizzjoni eghluq sentejn."

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f'dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatrici mhux qed titlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatrici huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li *"L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' sentejn."*

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: ***Go p.l.c. vs Charles Dimech,***[30] fejn il-Qorti qalet:

"Illi l-Qrati taghna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta' sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli ghad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta' obbligazzjoni imma 'ex delictu vel quasi'.

Meta d-danni huma 'ex contractu' ghax gejjin minn vjolazzjoni ta' obbligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn."

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza ***Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jeno Torocsik et*** **deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

"Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obbligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. VOl XXXVII.ii.622)."

Fil-kaz odjern, l-ilmentatrici u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-BOV biegh dan il-prodott lill-ilmentatrici.

Galadarba l-ilment johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.[31]

Dwar l-eccezzjoni a bazi tal-Artikolu 2156 tal-Kodici Civili, l-Arbitru jinnota li dan l-Artikolu tal-Kodici Civili fih diversi sub-artikoli u l-provditur tas-servizz ma jindika l-ebda wiehed minnhom. Hu stabbilit fil-gurisprudenza taghna li l-artikolu tal-ligi jrid jigi indikat b'mod li ma jhalli l-ebda dubju f'mohh il-gudikant ghal

[30] PA, 28 ta' Lulju 2011
[31] Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.,* PA, 1/06/2017

liema preskrizzjoni ikun qed jalludi. L-Arbitru ma jistax jidhol bejn il-partijiet u jaghzel hu liema hija l-preskrizzjoni preciza li trid tapplika u f'kaz ta' dubju ghandu jichad l-eccezzjoni.

Barra minn hekk, din l-eccezzjoni giet ipprezentata fil-11 ta' Settembru 2017 u, ghalhekk, kienet digà dahlet l-emenda ghall-Kodici Civili rigwardanti l-Artikolu 2160 tal-istess Kodici fejn il-ligi titfa' obbligi addizzjonali fuq min jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, fejn jintqal espressament illi l-preskrizzjonijiet imsemmija f'dawn l-Artikoli "*m'ghandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom ma jaghtux gurament minn jeddhom waqt il-kawza li m'humiex debituri jew li ma jiftakrux jekk il-haga gietx imhallsa".*

Dwar l-insenjament ta' dawn l-emendi recenti fil-Kodici Civili, l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz f'dan ir-rigward **mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet *Bottega Del Marmista Ltd. vs Paul Mifsud pro et* fis-26 ta' Jannar 2018**, u dak deciz mill-**Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza fl-ismijiet *P&S Limited et vs Noel Zammit et* fis-16 ta' Frar 2018**, u l-Arbitru jaghmel tieghu l-argumentazzjoni tal-Qrati msemmija f'dawn is-sentenzi li ghandhom relevanza ghall-kaz odjern.

Il-provditur tas-servizz naqas li jimxi ma' dak li jipprovdu l-emendi fl-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili.

Ghar-ragunijiet 'il fuq moghtija din l-eccezzjoni qieghda wkoll tigi michuda.

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkustanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.[32]

Il-Fatti tal-Kaz

[32] Kap. 555, Art 19(3)(b)

L-Ilmentatrici

Fl-*affidavit* taghha, l-ilmentatrici sahqet li fis-sena 19XX, wara li gabet il-kwalifici necessarji, ghazlet li tidhol tahdem il-Bank of Valletta p.l.c., u fiz-zmien li damet tahdem hemm, hadmet mal-____________________. Hi qalet li fil-qasam tal-investiment qatt ma hadmet u, ghaldaqstant, ma tifhimx.

F'Ottubru 2005, hi kellha xi flus li riedet tinvesti u, ghalhekk, zaret il-fergha tal-provditur tas-servizz fejn, evenwalment, gie suggerit lilha li tinvesti fil-LVMMPF wara li giet accertata li kien fond li kien imhaddem minn *managers* ta' min jafda fuqhom. Hi stqarret li rapprezentanti tal-provditur tas-servizz kienu qalulha li minn dan l-investiment kienet ser tiggwadanja l-*capital growth* u *dividends* tajbin, izda dan *"… minghajr ma qatt kont infurmata bir-riskji li kien fih."*[33] Hi qalet li ma qrat l-ebda prospett u kien proprju wara li saret taf li dan l-investiment kien tajjeb ghal dawk li jifhmu fis-suq tal-proprjetà, nies li hadmu fis-servizz finanzjarji f'pozizzjoni professjonali jew kellhom xi professjoni fl-immanigjar ta' fondi tal-proprjetà .

L-ilmentatrici stqarret li kienet *"… zgwidata wkoll meta ghamilt it-tieni depozitu f'dan il-fond ghax meta ergajt saqsejt fuqu sahansitra lil XXX tal-VFM, kulhadd accertani mill-gdid li kien fond tajjeb b'management ta' kapacità!"*[34] fejn anke giet murija *graph* tal-investiment li dak iz-zmien kien qed ikollu gwadann. Hi tenniet li dan kien fond differenti minn dawk li kellha qabel fil-*Vilhena Malta Fund*. Barra minn hekk, l-ilmentatrici indikat li meta hi investiet fil-LVMMPF, *"… iffirmajt li jien kont experienced investor, ghalija dawn kienu biss formoli li tiffirma bhala rutina, iktar milli tkun qed tiffirmhom ghax taqbel mal-kontenut."*[35]

Fl-ahhar nett, l-ilmentatrici sahqet li hi *shareholder* tal-Bank peress li dejjem emmnet fis-serjetà tal-provditur tas-servizz, izda madanakollu thoss dizappunt kbir li l-Bank ma hax passi fil-hin biex jipprotegi l-interessi tal-investituri tieghu fir-rigward tal-LVMMPF.

Il-Provditur tas-Servizz

[33] A fol. 89
[34] *Ibid.*
[35] *Ibid.*

Fir-risposta ghall-ilment, il-provditur tas-servizz inkluda sezzjoni[36] li tindika r-ragunijiet ghalfejn, fost ohrajn, l-allegazzjonijiet tal-ilmentatrici huma nfondati.

L-ilmentatrici sahqet li meta gie offrut lilha l-LVMMPF, hi ma kellhiex ic-cans tahsibha u tara l-prospett. Il-provditur tas-servizz jindika li minkejja dan, l-ilmentatrici nvestiet fil-LVMMPF darbtejn u, ghalhekk, kellha cans tahsibha bejn l-ewwel u t-tieni darba li nvestiet u anke tara l-prospett. Il-provditur sahaq li fuq kollox, wara li nvestiet l-ewwel darba, hi kellha tintebah bit-tip ta' investiment li kienet qieghda taghmel.

Il-provditur tas-servizz indika wkoll li l-ilmentatrici ghandha tipprova ghalfejn m'ghandhiex tigi meqjusa bhala *'experienced investor'*, filwaqt li ghandha wkoll tiddikjara jekk ghandha xi nvestimenti ohra fi kwalunkwe fondi ohra li mhumiex gestiti mill-BOV Asset Management Ltd.

Barra minn hekk, il-provditur tas-servizz qal li minkejja li l-ilmentatrici qed tghid li hija kellha investiet "*37162 euros*", dan m'huwiex minnu. Il-provditur stqarr li meta investiet fl-2005 u fl-2006, hija kellha total ta' 71,417.619 ishma fil-Fond, izda kienet fdiet numru ta' ishma fl-2008 u kellha wkoll ishma addizzjonali wara li kienet ri-investiet numru ta' *dividends* u, ghalhekk, fl-2011, l-ilmentatrici kellha 37,162.078 ishma fil-Fond. Il-provditur tas-servizz indika li ghaldaqstant, l-ammont li qieghda titlob l-ilmentatrici, jigifieri d-differenza bejn 37162 u 27871 li jammonta ghal 9291, huwa ibbazat fuq kalkolu li ma jregix u, ghalhekk, mhuwiex car dak li l-ilmentatrici qieghda titlob mill-Bank.

Barra minn hekk, il-provditur tas-servizzipprezenta tlett *affidavits* flimkien mad-dokumentazzjoni applikabbli, li huma hekk kif gej:

Affidavit[37] *ta' Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprjetà immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja. Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatrici kienet accettat l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet, kif

[36] A fol. 25
[37] A fol. 92

ukoll li l-provditur tas-servizz ghamel pagament *ex gratia* ulterjuri ta' €0.25 li kien anke suggett ghal diversi kundizzjonijiet.

Affidavit[38] *ta' Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*

L-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia huwa iktar iffokat fuq l-irwolijiet ta' SICAV, tal-VFM bhala *Manager* tal-Fond, tal-BOV bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-LVMMPF innifsu. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* ta' Kenneth Farrugia giet prezentata kopja tal-Prospett Supplimentari datat l-1 ta' Settembru 2005.

Affidavit[39] *ta' Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*

L-*affidavit* tieghu enfasizza fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward.

Dawn l-*affidavits* ma jaghmlux referenza specifika ghall-ilment.

Izda, dokumenti ohrajn relatati mal-investiment innifsu li ghamlet l-ilmentatrici gew sottomessi mill-provditur tas-servizz flimkien mar-risposta ghall-ilment. Dawn jinkludu fost ohrajn, il-*Form of Acceptance and Transfer*[40] li tindika l-kunsiderazzjoni pagabbli lill-ilmentatrici wara li din accettat l-Offerta mill-Bank ta' €0.75 ghal kull sehem; peress li l-investiment sar permezz ta' zewg tranzazzjonijiet, giet sottomessa kopja ta' zewg *Application Forms*[41] u zewg *Experienced Investor Declaration Forms,*[42] zewg *Contract Notes,*[43] kopja tal-ittra[44] datata 21 ta' Jannar 2013, li permezz taghha l-ilmentatrici giet infurmata dwar l-ezitu tar-*review* tal-fajl taghha minn *Mazars,* flimkien mal-prospett tal-*holdings*[45] tal-ilmentatrici u prospett ta' *dividends/reinvestments*[46] ricevuti mill-ilmentatrici fuq il-LVMMPF flimkien mal-mod kif dawn regghu gew investiti.

---

[38] A fol. 136
[39] A fol. 262
[40] A fol. 61
[41] A fol. 62 u a fol. 66
[42] A fol. 64 u fol. 68
[43] A fol. 65 u fol. 69
[44] A fol. 70
[45] A fol. 71 - 73
[46] A fol. 74

Kunsiderazzjonijiet Ohra

L-Investment hekk kif mibjugh lill-Ilmentatrici u aspetti ohra

L-investiment gie mibjugh lill-ilmentatrici permezz ta' zewg tranzazzjonijiet.

Hi sahqet li l-ewwel darba li nvestiet fil-LVMMPF kien wara li dan gie suggerit lilha mir-rapprezentatnti tal-provditur tas-servizz wara li zaret il-fergha ghax kellha xi flus li riedet tinvestihom.

F'Ottubru[47] 2005, l-ilmentatrici investiet is-somma ta' €17,595 (wara li giet imnaqqsa t-tariffa fuq il-bejgh) ekwivalenti ghal 17,595 ishma. Sussegwentement, meta hekk kif sahqet hi stess, *"… ergajt saqsejt fuqu …"*[48], proprju f'Awwissu 2006, hi investiet is-somma ta' €58,962.68 (wara li wkoll giet imnaqqsa t-tariffa fuq il-bejgh) ekwivalenti ghal 53,822.619 ishma. Dan ifisser, li hekk kif evidenzjat fil-*Contract Notes,*[49] l-ilmentatrici investiet total ta' €76,557.68 ekwivalenti ghal 71,417.619 sehem.

A bazi tal-*Application Forms*[50] kompluta dak iz-zmien, irrizulta li fiz-zewg okkazjonijiet, l-ilmentatrici ghazlet li d-dhul minn dan il-Fond jerga' jigi investit fl-istess Fond. Fil-fatt, mill-prospett tad-*dividends/reinvestments* ipprezentat mill-provditur tas-servizz, jirrizulta li wara *re-investment* tad-*dividends*, l-ammont ta' ishma tela' ghal 74,706.665. Barra minn hekk, l-ilmentatrici rceviet ukoll €347.4715 f'*dividends* mill-LVMMPF.

Mid-dokumentazzjoni pprezentata, kif ukoll minn dak li ntqal mill-provditur tas-servizz, l-ilmentatrici kienet fdiet numru ta' ishma fis-sena 2008. Fil-fatt, a bazi tal-prospett ta' *dividends/reinvestments,* jirrizulta li l-ilmentatrici fdiet total ta' 37,544.5850 ishma, u ghalhekk mit-total kollu investit, kemm dak investit originarjament kif ukoll wara *reinvestment* tad-*dividends,* kien fadal 37,162.08 sehem.

---

[47] Peress li l-*Application Form* u l-*Experienced Investor Declaration Form* m'humiex datati, qed tittiehed in konsiderazzjoni d-*Deal Date* hekk kif indikata fil-*Contract Note.*

[48] A fol. 89

[49] A fol. 65 u fol. 69

[50] A fol. 62 u fol. 66

Maz-zewg *Application Forms*, gew ukoll kompluta zewg *Experienced Investor Declaration Forms,*[51] li hekk kif indikat fl-*Appendix V* tal-Prospett Supplimentari datat l-1 ta' Settembru 2005 kif ukoll dak tas-6 ta' Marzu 2006, li minkejja li ma jinkludi l-ebda tibdiliet f'dan ir-rigward minn dak datat 1 ta' Settembru 2005, mahrug orginarjament, kienu l-Prospetti relevanti fid-data tal-applikazzjoni, l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investiment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

Sabiex investitur seta' ikun meqjus eligibbli li jinvesti fil-LVMMPF, kellu jissodisfa wahda minn tliet kriterji partikolari, li permezz taghhom jigi meqjus bhala *experienced investor*. Dawn il-kriterji huma elenkati fid-definizzjoni ta' *experienced investor* fil-Prospett Supplimentari, kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Fiz-zewg okkazjonijiet, l-*Experienced Investor Declaration Form* turi li d-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatrici innifisha kienet li hi *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kienet ghamlet tranzazzjonijiet ta' investiment li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

Izda, barra minn hekk, l-*Experienced Investor Declaration Form*[52] li tittratta t-tieni tranzazzjoni, jigifieri dik t'Awwissu 2006, id-dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatrici kienet ukoll li hi *experienced investor* peress li hi hadmet fis-settur tas-servizzi finanzjarji tal-inqas ghal sena f'pozizzjoni professjonali.

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA[53] li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices)* kien uza l-Bank of Valletta biex biegh dan il-Fond. Qabel xejn, l-MFSA ghamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

"The features of the Fund including its risk factors are described in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as *'experienced investors'*, therefore, *'persons having the expertise, experience*

---

[51] A fol. 64 u fol. 68
[52] A fol. 68
[53] *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund – 22 June 2012*

***and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved'* with regards to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investors having a cautious risk profile. In fact, BOV's own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommed any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile."[54]**

Ghalhekk, il-fatt wahdu li l-investituri kienu iffirmaw din l-*Experienced Investor Declaration Form,*[55] li minghajr l-iffirmar taghha l-Bank ma setax ibieghilhom dan l-investiment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investituri saru verament investituri ta' esperjenza. Din il-formola, *standard form,* inghatat mill-Bank lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond, li inbiegh fuq skala kbira hafna lil eluf ta' klijenti. Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet l-MFSA fir-rapport taghha 'l fuq imsemmi:

"Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. *Many investors were only regarded as experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD 50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients*."[56]

Mela ghall-MFSA, il-fatt li l-klijenti nghataw l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzejjed u ried ikun hemm certu responsabbiltà fuq il-provditur tas-servizz. L-*Experienced Investor Declaration Form* waheda iffirmata mill-klijenti ma kinitx bizzejjed.

---

[54] *Ibid.*, p.10, *Bold* tal-Arbitru
[55] Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinitx kompluta ghax ma kinitx konformi mal-Prospett Supplimentari
[56] *Ibid.*, *Bold* u *Italics* tal-Arbitru

L-Arbitru jaqbel ma' dan kif ukoll ma' dak deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili[57] fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta' dokumenti f'kaz ta' bejgh ta' servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa lill-provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta' dak li qed jiffirma.

F'dan il-qasam, fejn ghandek espert fuq naha u konsumatur zghir fuq in-naha l-ohra, il-provditur tas-servizz ghandu r-reponsabbiltà li jara li l-klijent kellux *'the expertise, experience and knowledge'* li jifhem ir-riskji marbuta ma' dak il-prodott u mhux sempliciment jitolbu jiffirma dokumenti biex jaghmluh, ghal skop regolatorju, addattat ghal dak il-prodott.

Ghalhekk, l-Arbitru jrid jara jekk verament l-ilmentatrici kellhiex dik l-*expertise,* esperjenza u t-taghrif biex tinvesti f'dan il-Fond u jekk gietx iddikjarata *'experienced investor'* ghaliex sempliciment giet moghtija l-*Experienced Investor Declaration Form* biex tiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jaghmlu skont il-provi migjuba quddiemu mill-partijiet.

Experienced Investor* u l-*Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari applikabbli dak iz-zmien, l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investiment ma setghet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching* tal-istess Prospett, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

"No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it."

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

"<u>Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section "Definitions"</u>."

Taht is-sezzjoni *Definitions* fl-istess Prospett, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

"Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment

[57] *Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd*, 11/07/2016

decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

1. *A person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
2. *A person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
3. *A person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000.*

   In case of joing Applicants, the Applicants must have either:

   (i) Carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or

   (ii) Carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD 50,000 in which case provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly."

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Forms*[58] li l-ilmentatrici giet prezentata biex tiffirma, **wiehed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma nghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond**.

Dan l-aspett huwa, fil-fatt, l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* minn fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa.

Il-formola, fil-fatt, tiddeskrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif fil-fatt deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni *'Definitions'* fil-Prospett Supplimentari.

[58] A fol. 64 u fol. 68

Fil-fatt, id-definizzjoni fil-Prospett Supplimentari ghandha klawsola inizjali krucjali li tghid:

"Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved."

Din l-istess klawsola principali ma gietx specifikata u mnizzla fl-*Experienced Investor Declaration Forms* ipprezentati lill-ilmentatrici hekk kif imsemmi hawn fuq izda l-enfasi fil-formoli saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar *'sales practices'* tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' *'experienced investor'*:

"The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as *'experienced investors'*, therefore, '*persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved'* with regard to the investment in the Fund."[59]

Izda, kull kaz ghandu jitqies fuq il-fatti u merti partikolari tieghu u, ghalhekk, l-Arbitru jrid jara jekk f'dan il-kaz, l-ilmentatrici kinitx fil-fatt *'experienced investor'.*

L-Eligibilità tal-Ilmentatrici bhala *Experienced Investor*

Jekk primarjament tittiehed in kunsiderazzjoni l-*Experienced Investor Declaration Form* li tittratta l-ewwel tranzazzjoni, l-ilmentatrici iffirmat li kienet eligibbli li tinvesti taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti ghamlet tranzazzjonijiet ta' investiment li jammontaw ghal mill-anqas is-somma ta', jew l-ekwivalenti ghal USD50,000.

Il-prospett tal-*holdings* tal-ilmentatrici jinkludi lista ta' investimenti li l-ilmentatrici kellha fi skemi ta' investiment kollettiv ohrajn imhaddma mis-

[59] *Report by the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund, p.10, Bold* tal-Arbitru

sussidjarja tal-provditur tas-servizz, cioè, BOV Asset Management Limited. Din il-lista tinkludi kemm tranzazzjonijiet li saru aktar minn hames snin qabel l-ewwel investiment fil-LVMMPF u anke wara d-data tal-investiment. Izda, dawn it-tranzazzjonijiet mhux qed tittiehed konoxxenza taghhom ghall-finijiet tal-analizi ta' eligibilità ta' dan l-ilment u, ghalhekk, ser jitqiesu biss tranzazzjonijiet li saru bejn l-10 t'Ottubru 2000[60] u l-10 t'Ottubru 2005, cioè, il-hames snin precedenti d-data ta' meta saret din it-tranzazzjoni.

Skont din l-evidenza mressqa mill-provditur tas-servizz, wiehed jinnota li l-figura totali ta' dawn l-investimenti tammonta ghal €42,981.65, u ghaldaqstant, dan ifisser li l-ilmentatrici kienet tilhaq it-tielet kriterju tal-USD 50,000,[61] ghall-iskop tal-eligibilità hekk kif indikat fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Barra minn hekk, jekk imbaghad tigi ikkunsidrata l-*Experienced Investor Declaration Form* fir-rigward tat-tieni tranzazzjoni, l-ilmentatrici iffirmat kemm ghall-ewwel kif ukoll ghat-tielet kriterju ta' eligibilità , cioè, li **kienet tahdem fis-settur tas-servizzi finanzjarji tal-inqas ghal sena f'pozizzjoni professjonali, kif ukoll li fil-hames snin precedenti ghamlet tranzazzjonijiet ta' investiment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma ta', jew l-ekwivalenti ghal USD50,000**.

Fir-rigward tal-ewwel kriterju, jigifieri dak li l-investitur ikun hadem fis-settur tas-servizzi finanzjarji ghal tal-inqas sena f'pozizzjoni professjonali, tajjeb li jinghad, li fl-affidavit taghha, l-ilmentatrici innifisha ikkonfermat li,

"Fil-19XX wara li gibt il-kwalifici necessarji ghazilt li nidhol nahdem il-Bank of Valletta Ltd. Nista' nghid li z-zmien kollu li ghamilt nahdem ma' din l-azjenda jien hdimt mal-_______________________________________."[62]

L-Arbitru ma jistax ma jaghtix importanza lil dan il-fatt. Persuna li tkun hadmet _______________ f'bank ma titqiesx li kienet sajma ghal kollox u ma kellha l-ebda esperjenza u titqies daqslikieku kienet klijent *retail* li ma jkunx jaf x'laqtu meta jinvesti fi prodotti bhal-LVMMPF.

---

[60] Peress li l-*Application Form* u l-*Experienced Investor Declaration Form* m'humiex datati, qed tittiehed in konsiderazzjoni d-*Deal Date* hekk kif indikata fil-*Contract Note*

[61] Skond ir-rata tal-kambju indikattiva fl-10 t'Ottubru 2005, id-Dollaru kien ekwivalenti ghal ewro 0.8294 - https://www.xe.com/currencytables/?from=USD&date=2005-10-10. B'din ir-rata tal-kambju, USD 50,000 kienu jigu ekwivalenti ghal EUR 41,470.

[62] A fol. 89

Dan minbarra l-fatt li, mill-prospett tal-*holdings* tal-ilmentatrici, meta tittiehed konoxxenza tat-tranzazzjonijiet li saru bejn it-30 t'Awwissu 2001 u t-30 t'Awwissu 2006, jigifieri fil-hames snin qabel id-data ta' meta giet kompluta l-*Application Form*, jirrizulta li l-figura totali ta' dawn l-investimenti tammonta ghal €47,548.67, inkluz l-ewwel tranzazzjoni fil-LVMMPF u, ghaldaqstant, dan ifisser li f'dan iz-zmien, l-ilmentatrici kienet ukoll tilhaq it-tielet kriterju tal-USD50,000,[63] ghall-iskop tal-eligibilità hekk kif indikat fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Konkluzjoni

a) Fiz-zewg okkazjonijiet, it-tranzazzjonijiet li kellha l-ilmentatrici skont il-prospett tal-*holdings ip*prezentat jilhqu t-tielet kriterju tal-USD50,000, hekk kif indikat ampjament aktar 'il fuq f'din id-decizjoni.

   Barra minn hekk, kif digà ntqal, kienet l-ilmentatrici innifisha li kkonfermat li kienet tahdem mal-provditur tas-servizz stess, u minkejja li hi sahqet li kienet tahdem fis-sezzjoni ____________ u qatt ma hadmet fl-investimenti, xorta titqies li kienet tahdem fis-settur tas-servizzi finanzjarji f'pozizzjoni professjonali.

b) Apparti l-analizi teknika, wiehed issa jrid janalizza d-definizzjoni b'mod holistika u kompluta hekk kif hi specifikata fid-definizzjoni tal-Prospett Supplimentari u jara jekk hemmx bazi cara, konvincenti u ragonevoli fuq xiex wiehed jista' jqis lill-ilmentatrici bhala li kellha *"the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved"* li hija parti principali tad-definizzjoni ta' *experienced investor*.

   L-ilmentatrici sahqet li

   "Meta jien investejt fil-La Valette Multi Manager Property Fund iffirmajt li kont experienced investor, ghalija dawn kienu biss formoli li tiffirma bhala rutina, iktar milli tkun qed tiffirmhom ghax taqbel mal-kontenut."[64]

---

[63] Skond ir-rata tal-kambju indikattiva fid-data ta' meta giet kompluta l-*Application Form,* jigifieri fit-30 t'Awwissu 2005, id-Dollaru kien ekwivalenti ghal ewro 0.7798 - https://www.xe.com/currencytables/?from=USD&date=2006-08-30. B'din ir-rata tal-kambju, USD 50,000 kienu jigu ekwivalenti ghal EUR38,990.

[64] A fol. 89

Però, l-Arbitru jinnota l-fatt li meta sar l-investiment in kwistjoni, l-ilmentatrici, kif digà stabbilit, kienet ghamlet xi zmien tahdem mal-Bank. Jidher ukoll li l-ilmentatrici kienet konxja tad-dokumentazzjoni li giet ipprezentata sabiex tiffirma, u meta jigi meqjus li hi hadmet fis-sezzjoni fuq self ta' flus, ma jistax jinghad li hi qieset dawn id-dokumenti ta' rutina u ffirmathom daqslikieku kienet xi persuna li ffirmat unikament a bazi tal-fiducja li kellha fil-provditur tas-servizz. Persuna impjegata, jew ex-impjegata tal-Bank, fuq kollox ________________________, ghandha tkun konxja mill-import ta' iffirmar ta' dokumenti qabel taghmel investiment.

Persuna li kienet tahdem ____________________ ta' bank m'hijiex xi sempliciment kaxxiera izda hija kariga professjonali fejn l-impjegat irid jaghmel certi analizi u jhaddem mohhu ________________ u, ghalhekk, l-ilmentatrici ma tistax tigi meqjusa bhala persuna kwalunkwe li ma setghetx tifhem is-sinifikat tad-decizjoni li tinvesti f'fond bhal LVMMPF. Kellha esperjenza bizzejjed biex tifhem dan kollu. Kienet midhla tal-Bank u ma kellhiex issib diffikultà tistaqsi fejn setghet ma fehmitx.

Ghaldaqstant ma jistax jinghad li ma kellhiex *"the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved"* skont kif definit fil-prospett.

Ghal dawn ir-ragunijiet l-Arbitru ma jqisx l-ilment bhala wiehed gust, ekwu u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz u qed jichdu.

Peress li l-Arbitru cahad diversi eccezzjonijiet preliminari, kull parti ghandha ggorr l-ispejjez taghha.

Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji